

Aar, og at hun havde besørget alle sine Barselsenge, før hun gik ind i Tyverne.»

Hun saa' triumferende paa mig.

»Hvor mange Børn havde hun?»

Ingrid talte paa Fingrene:

»Ole, Daniel, Johanne, Christian og Anna Sofie, der døde ugift.»

»Det var fem. Elskede hun mon sin Mand?»

»Synderlig Kælenkskab har der næppe været Sind for. Som Skik er med Præstedøtre blev hun gift med Ramus, fordi han var Hjælpepræst hos hendes Fader, den gamle Colbjørn paa Romerike, han, der var saa kær i at skyde Bamser, at han gav Prædikenen en god Dag. Dog holdt han ud som Præst i over 60 Aar og var 100 da han døde.»

»Ramus hørte nok til de lærde Folk, Ingrid?»

»Han skrev grumme mange Bøger for hvem, der kunde læse dem. En stod paa Mormors Dragkiste i tykt Læderbind. Den hed *Sjælens Lysthave*.«

»Skulde Anna mon ikke haft Hjærte for nogen anden? — en af de mange Krigsmænd f. Ex., der kom til Gaarden?»

»Véd De da ikke, hvordan det gik Oberst *Loven*, da han stor og drabelig som en Goliath, behængt med alskens Dingel-Dangel, kom til Præstegaarden en sildig Lørdagskvæld, fulgt af sine 500 Drabanter. Madam Ramus havde i de Dage sin Præstemand syg og sengeiggende. Men hverken lod hun sig blænde af Uniformsfrakken eller daare af de glatte Ord. Svenskerne kom for at stjæle vort Sølv paa Kongsberg, og hun gjorde sin Skyldighed.»

»Som gamle Colbjørn, naar han skød sine Bamser.»

»Netop. Dem hun ikke havde Plads til i Stuerne, sendte hun op paa Kirkegaarden, hvor hun havde tændt et stort Baal for at varme dem.»

Ingrid kastede nogle Kviste paa Ilden, der blussede knitrende op og udsendte en stærk Harpixlugt.

»Saa lod hun bære Øl og Brændevin rundt, alt hvad der var i Bygden. Officererne trakteredede hun med sød Vin i Storstuen. Men naar Vinen gaar ind, gaar Forstanden ud. Snart fik hun lokket ud af de drukne Svin, hvad de havde i Sinde, og nu løb Piga af Sted til *Sten* for at hente vore Folk. Med Kirkegaardsilden som Mærke fandt de Vejen, skønt det var kulkoldt. *Loven* var imidlertid paa Hosesokker listet ind i Sengekamret til den syge Præst, sagtens for at drive Kattespas med Madammen. Saa lød det første Skud, og Kavalleren fik Hjærtespræt.»

»Det plejer at smelde i Isen, naar Kulden er stærk«, sa' Anna ganske rolig.

»Snart laa Svenskerne som slagtede Grise. De gemene oppe paa Kirkegaarden blev liggende dér med det samme, og *Loven* gik som en Rotte i Fælden. Sablen maatte han aflevere til Anna, hun hængte

den siden bag Alteret i Kirken, hvor De kan se den i Morgen.»

Ingrid standsede og snappede efter Vejret. Hun tørrede Sveden af Panden og søgte med de rystende Hænder at bringe Liv i den udgaade Ild. Udenfor var det mørkt, og Regnen piskede mod Ruden.

»Dagen efter kom en af Svenskerne, som var flygtet, hen til Madam Ramus udenfor Staburet, satte hende Sablen for Brystet og spurgte hvor *Juten* var. »De tropper op bag Kirken,« svarede hun uden at blinke. — Væk var han med det samme.»

»Hun var ikke nervøs, den Præstekone. Hun havde vel næppe læst mange af sin Mands Prækener. Mon hun var en troende Kristen?»

Spørgsmaalet laa ikke for til Besvarelse i Ingrids Katekismus. Hun vendte det døve Øre til og gik videre i sin Beretning:

»Præsten døde kort efter af Forskrækkelsen. Han kunde ikke komme til Sans og Samling igen efter at have set *Loven* i Sengekamret. Han antog ham for et Gespenst. Madam Ramus maatte saamænd overleve alle sine Børn. Størst Hjærtesorg voldede Ole hende. En hidsig Krabat, som han var, kom han ved et Gilde i Slagsmaal med Løjtnant Bruse, hjemmehørende paa Nordrehov. Ole, der var ung Kadet, huggede først til, saa slog Løjtnanten ham ihjel. Oles Broder, Daniel, der havde afløst sin Fader som Præst, fik Generalen til at flytte Bruse fra Nordrehov. Han kunde jo dog ikke tage sin Broders Banemand til Guds Bord. Men da Anna Aar og Dag efter traf den skammelige Karl i et Selskab paa Hole Præstegaard, gik hun i alle Gæsternes Paasyn hen og gav ham et Slag i Ansigtet, saa Næse og Mund stod i et blodigt Kød.

Madam Ramus lukkede først sine Øjne efter tyve Aars Enkestand. Hun døde paa *Gudsgaarden*, som hun ejede tilligemed de fleste Gaarde i Bygden, samt 4 Kirker, som hun havde købt paa Auktion.»

Alt dette Liggendefæ gav øjensynlig Heltindens Glorie stærkere Glans i Ingrids Øjne. Jeg maatte love hende at standse paa Nordrehov næste Dag.

Det blev en lang Nat paa det haarde Halmleje. Ingrids Snorken i Kammeret ved Siden af gik i et med Stormens Buldren mod det utætte Bjælkehus. Den stærke Kaffe, jeg havde drukket, holdt mig vaagen, eller var det Madam Ramus, der vilde hævne sig, fordi jeg havde vovet mig ind paa hendes Enemærker uden tilbørlig Ærefrygt. Ubarmhjærtig huserede hun i min ophedede Hjerne og vilde ikke slippe den. Pergamentagtig som en Dødning stirrede hun paa mig med blodtørstige Øjne. Hvordan havde hun egentlig set ud, da hun levede? Jeg huskede i Øjeblikket intet Billede af hende, men pludselig duk-